

EHSSren egituraketari buruzko mintegia: eraikitzen ari den prozesu baten iragana, oraina eta etorkizuna

Noiz eta non

Data: 2024ko azaroaren 8an

Lekua: Basurtuko Udalgia. Ekitaldi-aretoa. Bilbo

Aurkezpena

Euskadiko Hirugarren Sektor Soziala (EHSS), historikoki, eremu atomizatu eta sakabanatua izan da sortzen diren lurralde eta komunitateetan edo horiekin lotzen diren erkidegoetan, edo erantzun nahi dieten errealitate sozialen araberakoak dira.

Azken urteotan, ahalegin esanguratsuak eta oso garrantzitsuak egin dira sektorearen etorkizunerako, eta atomizazio eta sakabanatze hori egituratu nahi izan dute, zeinu desberdineko sareak eratuz (plataformak, federazioak...). Egituraketa-prozesu hori 80ko hamarkadatik aurrera hasi zen gertatzen gure erkidegoan, batez ere desgaitasunaren esparruan, eta, gero eta gehiago, hurrengo hamarkadetan beste eremu batzuetan hedatuko da. Horrela, bigarren eta hirugarren mailako sareen multzo bat eratu zen, Sareen Sarea eratu zen arte. Sareen Sareak hamargarren urteurrena bete du orain, eta prozesu horren mugarririk garrantzitsuenetako bat da Euskadin, hainbat arrazoiengatik. Gutxienez bi azpimarratu behar dira: batetik, EHSS osoa elkartzeko duen bokazioagatik; bestetik, sektorea sortu zeneko testuinguru soziopolitikoagatik, sektorea gizarte-kohesioan eta pertsonen eta kolektiboen eskubideen sustapenean funtsezko eragilea izan delako, eta, horren ondorioz edo horri lotuta, lankidetzaren publiko-soziala indartzeagatik, zerbitzuen horniduran ez ezik, gizarte-politiken diseinuan, jarraipenean eta ebaluazioan ere.

Hirugarren sektor sozialaren egituraketa oso garrantzitsua da hainbat arrazoiengatik. Alde batetik, nortasun partekatuaren eraikuntzan aurrera egitea ahalbidetzen du, eta eremu bereko edo desberdinetako erakundearen arteko lankidetzaren bultzatzen du. Bestalde, ikusgarritasuna hobetzen laguntzen du, bai eta gizarte-ekarpena aitortzen ere, eta elkarriketa eta eragin politikorako potentziala handitzen du. Horrek guztiak, azken batean, erakundeek eta sareek eskubideak sortzeko eta ordezkatzeko dituzten edo zerbitzuak ematen dituzten pertsonen eta kolektiboen artean eskubide eta sareen erabilera eraginkorra sustatzeko duten gaitasuna indartzea ahalbidetzen du.

Euskadiko Hirugarren Sektor Sozialaren 2023 [Barometroak](#) eskaintzen dituen datuen arabera, bigarren edo hirugarren mailako entitate edo sareak "sektoreko erakunde guztien % 2,1 inguru dira" (5. or.). Era berean, azken urteotan sareen bat osatzen duten erakundearen kopuruak gora egin duela ikusi da, egungo bi herenera iritsi arte, eta horrek adierazten du sektorea egituratzeko prozesuan aurrera egiten ari dela.

Hala ere, prozesu hori amaitu gabe dago, eta ez da orekatua, ez bakarrik sareetan oraindik parte hartzen ez duten erakundeak daudelako (batzuk sortu berriak dira), baizik eta egituratze-maila txikiagoa duten eremuak identifikatu direlako eta sareko espazioak ez daudelako behar bezala lotuta horizontalki (maila bereko sareekin), ezta bertikalki ere (goragoko mailako sareekin).

Egoera honek begirada arretatsuagoa eskatzen du, prozesu horri buruzko gure ulermena zabaltzen laguntzeko, bere garapen historikoan kokatuz eta oraina eta etorkizun hurbilena baldintzatzen duten elementuak hautemanetz. Behatokiak sustatutako mintegi hori eskakizun horren barruan dago, hain zuzen ere.

Era berean, mintegiak lehendik jorratutako kezka bati heltzen dio berriro, Bizkaiko Hirugarren Sektoraren Behatokiak 2017an Sareen Sarearekin lankidetzan egindako EHSSko sareei buruzko txostenean bezala, eta gainera, Behatoki honek laster abian jarriko duen EHSSko sareei buruzko diagnostikoarekin lotzen da.

Helburuak

Mintegiak hausnarketa-gune bat bultzatu nahi du, egituraketa-prozesu historikoaren ikuspegi partekatu bat sortzeko eta horrek dituen erronka nagusiak marrazteko.

Horretarako, mintegi hiru ardatzen inguruan egituratzen da, eta ardatz horiek bi helburu espezifiko dituzte:

- 1) **IRAGANA:** atzera begirako ibilbidea, EHSSa egituratzeko prozesu historikoa zedarritu duten mugari garrantzitsuenak (antolakuntzakoak, politikoak, legegintzakoak, etab.) aipatzeko eta egindako aurrerapenak ikusteko.
- 2) **ORAINA:** prozesuaren egungo egoeraren azterketa, prozesuaren alde eta aurka egin duten barneko eta kanpoko faktore nagusiak agerian uzteko, faktore horiek, azken batean, prozesuaren konfigurazio eraginkorra zehaztu baitute.
- 3) **ETORKIZUNA:** sektore-, gizarte- eta politika-testuingurua eta testuinguru horren bilakaera aztertzea, egituraketa-prozesua baldintza ditzaketen gakoak eta sektoreak aurrera egiten jarraitzeko dituen erronka larrienak aipatzeko.

Parte-hartzaileak

EHSSko sare-talde batek parte hartuko du mintegian, ibilbide historikoari, ezarpen-lurraldeari (lurraldekoa edo autonomikoa), egituraketa-mailari, jarduera-eremuei eta jarduera zuzentzen zaien kolektibo nagusiei dagokienez.

Programa

10:00. Ongietorria eta mintegiare eta bere helburuen aurkezpen orokorra.

10:10. Euskadiko Hirugarren Sektor Sozialaren 2024ko Liburu Zuriaren informazio kuantitatiboa eta kualitatiboa azaltzea, EHSSren egituraketa-prozesuari buruzkoa (egituraketari buruzko datuak, egindako aurrerapenak...).

10.30. 1. Dinamika: Mugariak. Azken 30 urteetan EHSSa egituratzeko prozesuan izandako mugari garrantzitsuenei buruzko talde-hausnarketa.

11.30. Atsedena eta kafea.

12.00. 2. Dinamika: Erronkak. Sektoreak bere egituraketa-prozesuan aurre egin behar dien erronka espezifikoak buruzko talde-hausnarketa.

3. sektorea

Hirugarren Sektor Sozialaren
Euskal Behatokia

Observatorio Vasco del
Tercer Sector Social

12.45. 3. Dinamika: Determinatzaileak. Egituraketa-prozesua eta identifikatutako erronkak baldintza ditzaketen gakoei (sektorialak, sozialak, politikoak, ekonomikoak...) buruzko talde-hausnarketa.

13.30. Tailerraren agurra eta itxiera.